

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår i debatten.

(Kort bemærkning).

Maisted (FD):

Min korte bemærkning skal gå ud på, at når jeg ikke ønskede at være medforslagsstiller til den stillede dagsorden og til forespørgslen, skyldes det ganske enkelt, at jeg ikke ønskede at medvirke til at renvaske hr. Lasse Budtz med den udenrigspolitik, han har ført over for Danmarks allierede. I denne tale fik vi et klart bevis på, at straks blev USA inddraget og sammenlignet med en diktaturstat som Sovjet. Det var min begrundelse for ikke at deltage i denne forespørgselsdebat. Jeg mener, det er hyklerisk af ventrefløjens partier.

Fischer (KF):

Krigen i Afghanistan er et folks overlevelseskamp. Den drejer sig om, hvorvidt et årtusindgammelt kulturfolk skal bestå, om afghanerne skal kunne indrette deres samfund, som de selv vil, eller landet skal tvangsomdannes til en ny Sovjetrepublik med samme skæbne som f.eks. de baltiske stater.

Sovjetunionen har intet alibi for sin tilstedeværelse i Afghanistan. Man invaderede landet med vold i december 1979 trods en aftale mellem de to lande om ikke-ændelse af væbnet magt. De sovjetiske styrker myrdede den marxistiske præsident Amin, der åbenbart ikke i tilstrækkelig grad indfrie de sovjetiske forventninger. Det er ikke afghanske interesser, Kremles styrker varetager. Med uhyggelig brutalitet forfølger Sovjetunionen med forsøg på at opnå magt over Afghanistan et gammelt strategisk mål: at nå frem til Det indiske Ocean. Resultatet er lidelser og en enorm flygtningestrøm, ulykker, der måske med undtagelse af Pol Pots rædselsregime i Kampuchea overgår alt, hvad vi har set siden den anden verdenskrig.

Vi skal vel tilbage til 1935 for at finde en lignende trussel mod et lille folk fra en stormagts side, nemlig dengang Mussolini med kampvogne, bombefly og giftgas overfaldt Etiopien, det daværende Abessinien. Dengang var et overvældende flertal af Folkeforbundets medlemslande kun få dage om at

vedtage sanktioner mod il Duces Italien, selv om disse sanktioner, som vi ved, på grund af stormagtsuenighed ikke blev virkningsfulde.

At De Forenede Nationer ikke har kunnet samles om en sanktionspolitik over for Sovjet, skyldes ikke manglende opbakning fra medlemsstaterne. Afstemningerne i generalforsamlingen viser en massiv modstand imod overgrebene, men Sovjet har som bekendt vetoret i sikkerhedsrådet.

Efter 6 års blodig krig, hvor de afghanske frihedskæmpere gennem deres kamp har vist en enestående vilje til frihed og uafhængighed, må vi derfor med fornyet styrke spørge: hvad kan vi gøre for at forhindre, at USSR's forehavende lykkes? Hvad kan vi gøre for at hjælpe det afghanske folk? Vi mangler et effektivt pres mod Sovjet af en sådan styrke, at det medfører tilbagetrækning af de sovjetiske soldater. Det er derfor berettiget med denne debat for at understrege, at folketinget mener, vi skal bidrage til at forstærke det internationale pres mod Sovjetunionen. I enhver international sammenhæng må Sovjet mindes om sit voldsregime mod dette lille folk, der hverken har generet Sovjet eller andre lande.

Men også det folkelige pres mod Sovjetunionen må øges. Afghanistan bør gøres til et centralt tema i FN's internationale fredsår, som vi nu er inde i. Det vil lyde hult alene at tale om fred, afspænding, nedrustning og samarbejde, alle gode ting, og samtidig glemme vor tids blodigste og mest tragiske krig. Vi ved, hvorledes Sovjet lægger stor vægt på i FN's fredsår at fremme centrale mærkesager, der er såkaldte fredsmål. Det har vi også kunnet føle i Danmark. Derfor må det være oplagt at sætte temaet »fred i Afghanistan« på dagsordenen overalt, hvor der i de kommende måneder i folkelige forsamlinger, fredsgrupper m.fl. debatteres FN's fredsår.

I en ledende kommentar til 6 års dagen for den sovjetiske invasion kritiserede det uafhængige schweiziske dagblad Neue Zürcher Zeitung dele af venstrefløjens holdning og skrev:

»Kampen om Afghanistan føres ikke alene i dette asiatiske højlands bjergdale, men også i den vestlige offentlighed. Såkaldte progressive tendenser og hensyntagen til Sovjetunionen bidrager ofte til, at selvbestemmelsesretten og kravet om demokratisk lovlighed skubbes til side i debatten.«